

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Occurrentia Officij diuini, seu de Translatione Festorum. X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

secundis. Dicerem, vel ob concurrere populi ad secundas Vesperas, quas amat, Dominicales, non ad primas; vel fortè, quia Psalmi Sabbatini minus habent festiuitatis, plus ferialitatis; & incongrui visi sunt inter Festum Semiduplex, & Festum Dominica: quo factum est, vt Psalmi essent Festiui de Semiduplici, & Capitulum de Dominica.

8 Simplex non potest concurrere cum sequenti, quia non habet secundas Vesperas. Si sequatur aliud Simplex, de eo fit à Capitulo post Psalmos de Feria, sine commemoratione præcedentis. Si sequatur Officiū nouem Lectionum, Vesperæ integræ erunt de hoc sine vlla similiter commemoratione Simplicis præcedentis. Si nullum Festum sequatur, Officiū erit de Feria totum.

9 Feria item non concurrat cum sequenti, quia incipit & desinit, vbi desinit & incipit quodcumque aliud Officiū. Si diuersæ sint Feriæ proximæ, vnaquæque suo die, non vltra diem, locum habet, vt fusiùs dicitur in Rubric. de Concurrent. num. 9. De Octauæ concursu actiuo & passiuo cum alijs in hoc capite omisimus dicere, cum plenè Cap. 8. iam dixerimus à num. 15.

De Occurrentia Officij diuini, seu de Translatione Festorum.

C A P. X.

Duplex Festum potest occurrere in Dominicis Aduentus, & à Septuagesima vsque ad Dominicam in Albis inclusiue, in Vigilia Natiuitatis Domini, in Circumcisione, in tota Octaua Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, in

tota maiori Hebdomada, infra Octauam Paschæ, Ascensione Domini, in diebus à Vigilia inclusiue Pentecostes vsque ad Festum Trinitatis inclusiue, in Festo Corporis Christi, & eius die Octaua, in Assumptione B. Virginis & in Festo Omnium Sanctorum, quæ dicitur vltima Festa addita sunt in postrema recognitione: & tunc Duplex transfertur in primam diem Festi nouem Lectionum non impeditam, *Radulph. meminit Propos. 15. Microlog. etiam cap. 42.* tradit, occurrentibus duobus Festis, minus nobile differri.

2 Si verò est Duplex primæ classis, de eo fit in Dominicis secunda, tertia, quarta Aduentus, & Quadragesimæ, in Dominicis Septuagesimæ, Sexagesimæ, Quinquagesimæ, & infra Octauam Epiphaniæ; quia ratio Festi, & præsertim Patroni loci, seu Titularis Ecclesiæ, vel Dedicationis eiusdem, præualet penes populum eius loci: neque hæc Dominica pares sunt primis Dominicis, in quibus mysteria Religionis nostræ inchoantur.

3 Si contingat, vt duo Festa Duplicita occurrant eodem die infra Octauam, hoc est, in Ecclesia aliqua particulari, quæ fortè celebret Octauam Patroni loci, infra quam potest occurrere Duplex ex Festis mobilibus vnâ cum Duplici per annum in Calendario Romano; eo casu debet transferri Duplex minus in primam diem similiter non impeditam. & hic est sensus Rubricæ de Translatione Festorum num. 3. quam putant aliqui esse superfluum: sed idèd sancita fuit ad differentiam Semiduplicis, cuius translatio aliquando fit extra Octauam. Et hæc de Duplici.

4 Semiduplex potest occurrere in diebus prædictis num. 1. & 2. & præterea

tereà infra Octauam Corporis Christi, & alijs Dominicis per annum, in quibus omnibus casibus transfertur in primam diem non impeditam simili Officio, hoc est nouem Lectionum, quale item est dies infra Octauam, quod in postrema Breuiarij recognitione dictum est. Quod si occurrit in Dominica infra Octauam, quæ admittit Semiduplex Festum, tunc in sequentem Feriam secundam transfertur; & si est impedita, ultra Octauam, ne nimium inturbetur Octaua, & numero dierum nimis minuatur. Eadem de causa Semiduplex occurrens infra Octauam Corporis Christi, si proximè sequantur Octauæ S. Ioan. is, & SS. Petri & Pauli, transfertur post omnes Octauas. & hoc est quod addit Rubrica in fine num. 5. *Ita ut, inquit, Festum Semiduplex infra Octauam non transferatur, nisi in proximè sequentem diem.* id est, si sequens erit impedita, transfertur Semiduplex ultra omne Officium 9. Lectionum. Ratio est, quia, amisso iure vicinitatis ad proprium diem, non est maior ratio cur citius celebretur.

5. Occurrentibus pluribus Festis nouem Lectionum, transferatur illud quod est minus nobile; vel ratione ritus, puta, quia Semiduplex; vel ratione personæ quæ sit inferioris ordinis, si in ritu sint æquales. Hic est sensus Rubricæ num. 6.

6. Translatis pluribus Festis Duplicibus & Semiduplicibus, fiat Officium prius de digniori quoad ritum; quod si æqualis sit ritus, fiat de eo prius, quod erat prius in Calendario celebrandum. ita, licet obscurius, in *Rubr. num. 7.*

7. Si verò occurrit in Dominica in Albis, vel Trinitatis, aliquod Festum,

quod ex prædictis debet transferri (nulla ratione habita, quòd habeat ius ad eam Dominicam) fiat in Feria secunda non impedita de Festo prius translato, ordine seruato dignitatis & Calendarij, prout verè sonant verba dictæ Rubricæ de Translatione Festorum num. 7. examinata in postrema recognitione Breuiarij, & in hunc sensum communiter accepta: quia verè & illud ipsum est à suo die translatum.

8. Festum Simplex non transfertur, sed vel Officium, vel commemoratio fit de eo; aut verò etiam omittitur, si occurrat in Festo primæ classis. Alicubi potest accidere, ut numquam de eo fiat, neque commemoratio; ut in Ecclesijs sancto Augustino, sancto Iacobo dicatis, & alijs sanctis Patronis locorum, seu Titularibus Ecclesiarum, numquam fit de sanctis Hermete, Christophoro, & similibus.

9. Translato fortasse Festo nouem Lectionum, quo cum facienda est commemoratio Festi Simplicis, non transfertur Festum Simplex, de quo fit semper proprio die, nisi impediatur à Festo solemniori; & eodem modo, translata in præcedens Sabbatum aliqua Vigilia, quæ occurrit cum Festo Simplici in Dominica, non tamè transfertur Festum Simplex, sed de eo fit in Dominica, & proprio die: quia illud tantum est transferendum, quod proprio die impeditur à maiori Officio.

10. Aduerte prætereà, quòd si Translatio alicuius Festi fiat à tempore Paschali ad tempus non Paschale, recitandum erit Officium temporis non Paschalis, quòd accidit in Translatione sanctorum Martyrum mensis Maij, & aliquorum mensis Iunij.

11. Attinent ad hoc caput ex Rubricæ quæ habentur extra Titulos alia-

rum Rubricarum generalium, nempe inter duas Tabellas de occurrentia & concurrentia Officij: & primò, si occurrant duo Festa eodem die sub vna ratione. Festi in Calendario Romani Breuiarij, quorum tamen alterum est Patroni, seu Tituli Ecclesiæ; Festum verbi gratia S. Sebastiani, cui cum sancto Fabiano fit ordinariè Festum, eo casu fit de Patrono seu Titulari tantum, hoc est de S. Sebastiano solo, vti Festo primæ classis, non autem de socio eo die. Aliqui putarunt, hanc Rubricam loqui de occurrentia duorum Festorum, quorum alterum est in Calendario Romano, alterum in Calendario loci proprio, sed falluntur, ex ijs verbis, *Descriptus fit eodem die in Calendario*; non ait *Calendarijs*. & loquitur de Calendario Romano, me teste, in recognitione Clementina: nam de occurrentia duorum Calendariorum agitur in Rubrica de *Translat. Fest. nu. 6.*

12 Qui verò hac de causa in eorum proprio die omittuntur, vel sunt in Calendario Romano sub ritu Duplici, seu Semiduplici; & tunc prima die similiter, id est simili Officio, si Octauam habet, non impedita, fit Officium de omissis sub ritu Semiduplici; puta in exemplo allato, fiet de sancto Fabiano ritu Semiduplici post Octauam S. Sebastiani: vel sunt sub ritu Simplicis, & tunc in ea Ecclesia nihil fit de socijs omissis. Exempli gratia, in Ecclesia SS. Marcellino & Petro dicata, sanctus Erasmus nihil habet vquam, neque commemorationem, die 2. Iunij. Ratio verò, cur in hac diuisione fiat alterum Festum ritu Semiduplici, est; quia non transfertur Festum, nisi sit saltem Semiduplex; & diuisio ritus Duplicis Festi plurium Sanctorum visa est fieri satis congruè, si socij gaudeant

ritu saltem Semiduplici, nisi sint, vt mox dicemus, altioris ordinis.

13 Quòd si ij qui diuiduntur sunt altioris ordinis & classis, vt in Ecclesia S. Philippi Apostoli, de quo solo fit idcirco Festum primæ classis; eo casu in prima die non impedita fiet Officium de translato S. Iacobo sub ritu Duplici secundæ classis, quia est de duodecim Apostolis, & die 4. Maij in Laudibus tantum fiet commemoratio cum nona Lectione S. Monicæ.

14 Porro, prædicta separatione facta Patroni seu Titularis à socijs, quos illi habent in Calendario Romano, curandum erit, vt Oratio, Lectiones & Euangelium cum Homilia congruant Festo, ita vt pro vno, non pro pluribus Officium fiat; & deficientibus proprijs erit ad Commune Sanctorum recurrendum, referuata Patrono potius quam socijs Oratione propria, & in numero singulari accommodata: pro socijs autem sumatur de Communis, vt sit varietas; nisi fortè contingat de socijs Officium fieri extra Octauam Patroni, seu Tituli. quo casu variandi necessitas minùs vrgeret.

15 Quæsitum est aliquando, quid agendum esset in Ecclesia Regularium, in qua occurrebant duo Festa eodem die, Patroni principalis loci, & Titularis Ecclesiæ illorum Regularium. Et posito, quod supra docuimus, teneri Regulares ad Officium de Patrono, infertur manifestè, quòd de Patrono loci, tamquam de digniori, recitandum sit Officium, translato Titulari, qui est minùs dignus, de *Transl. Fest. tit. 10. num. 6.* tum quia in Rubrica semper præponitur Patronus Titulari; tum quia ille totius loci est Protector, hic vnus templi particularis; tum quia æquius est, vt populus vbique eo die

die audiat Missam de suo Patrono. Quod si quotannis hic accidat occurfus, assignanda erit dies sequens in perpetuum Titulari illius Ecclesiæ, nisi ex priuilegio aliter fieri debeat. A fortiori cedit Patrono loci aliud quodcumque Festum Regularium inferioris classis, puta Conceptionis beatæ Virginis, si occurrat in Festo Patroni loci: quod eo magis patet, quia Festum Conceptionis cedit Dominicæ secundæ Aduentus, cui non cedit Patronus loci, de *Transl. Fest. num. 1.*

16 Officia concessa ad libitum in pari gradu cedunt alijs de præcepto, vel ex vi Rubricarum recitandis.

De Commemorationibus.

C A P. XI.

Quatuor præscribuntur in Breuiario in tit. de Commemorationibus: & Primò, quibus diebus, & de quibus Festis seu Officijs facienda sit commemoratio. Secundò, quo loco, in qua parte dinini Officij. Tertiò, quo modo, quæue ratione. Quartò, quo ordine, quando multæ sunt simul faciendæ. & de his singillatim dicemus.

2 De Feria maiori, de Simplici, de sancta Maria in Sabbato, de die infra Octauam, de Semiduplici, de Dominica, de die Octaua, de Duplici omnium classium contingit fieri commemorationem in Officio, vt ex sequentibus hoc eodem ordine patebit.

3 Nam de Feria maiori fit commemoratio, quando Festum nouem Lectionum in ea occurrit, neque vquam omittitur de ea commemoratio, exceptis Vigilijs quæ occurrunt in alia Feria maiori, puta Aduentus, aut Quadragesimæ; vel occurrunt in Fe-

sto Duplici primæ classis, quia tunc nihil fit de Vigilia, excepta Vigilia Epiphaniæ.

4 De Simplici fit commemoratio, quando occurrit in Feria maiori, Vigilia, sancta Maria in Sabbato, die infra Octauam, Semiduplici, Dominica, die Octaua, & in Duplici per annum, tam in primis Vesperis quàm in Laudibus, in Duplici Festo secundæ classis tantum in Laudibus; item in eiusdem Festi Simplicis primis Vesperis, quando cum eo pridie concurrit Semiduplex, Dominica, dies Octaua, Duplex per annum, Duplex secundæ classis; non autem quando Duplex primæ classis concurrit cum Simplici.

5 De sancta Maria in Sabbato fit commemoratio, quando cum ea pridie concurrit dies Octaua, Semiduplex, Duplex per annum (modò non sit Festum beatæ Virginis, ne de eadem fiat Festum & commemoratio) Duplex secundæ classis, non primæ.

6 De die infra Octauam fit commemoratio, quando in ea occurrit dies Octaua alterius Octauæ, vel dies infra aliam Octauam digniorem, vel Duplex per annum, vel Dominica; non autem, quando Duplex primæ vel secundæ classis occurrit, exceptis Octauis SS. Stephani, Ioannis & Innocentium, de quibus fit commemoratio in Festo secundæ classis, eo modo, quo in Festo S. Ioannis Euangelistæ fit de die infra Octauam S. Stephani, & in Festo Innocentium de diebus infra Octauam S. Stephani & S. Ioannis, ex priuilegio speciali. Item quando concurrit cum sequenti die Octaua alterius Octauæ, Duplici per annum, & Dominica quacumque, non cum alijs.

7 De Semiduplici fit commemoratio, quâdo concurrit cum sequenti die infra